

مورخ ۹ فوریه ۱۹۱۳ در پاریس: درباره وجود الوهیت

حضرت عبدالبهاء

اصلی فارسی

مورخ ۹ فوریه ۱۹۱۳ در پاریس: درباره وجود الوهیت^۱

(خطابات جلد سوم، ص. ۲۶-۲۷)

هو الله

امروز شخصی از وجود الوهیت سؤال کرد که چه برهان بر وجود الوهیت دارید؟ چه که ناس بر دو قسمند: قسمی معترف به الوهیت اند و قسمی منکر. لهذا امروز بدلیلی از دلائل عقلیه می خواهم اثبات وجود الوهیت نمایم، زیرا دلائل نقلیه را می دانید و نزد کلّ معلوم است.

در جمیع کائنات موجوده چون نظر می کنیم، می بینیم هر کائنی از کائنات از ترکیب عناصر مفرده پیدا شده. مثلاً عناصر و اجزاء فردیه ترکیب شده و از آن، انسان پیدا گشته. عناصر بسیطه ای ترکیب شده و از آن این گل پیدا گردیده. اجزاء فردیه ترکیب گشته و این سنگ پیدا شده. خلاصه جمیع کائنات وجودشان از ترکیب است و چون این ترکیب تحلیل شود، آن موت و انعدام است. اما عناصر بسیطه باقی و بر قرار، ولی ترکیب متلاشی می شود. پس معلوم و مسلم شد ترکیب عناصر بسیطه سبب حیات است و تحلیل آن، انعدام و

^۱ نطق مبارک در مسئله برهان وجود الوهیت در پاریس روز ۹ فوریه ۱۹۱۳

ORIGINAL

AUDIO

مات. ولی از عناصر اصلیّه باقی و برقرار، چرا که بسیط است و شیء بسیط معدوم نمی شود، اما ترکیب تحلیل می شود. یعنی وجود کائنات از ترکیب است و انعدام از تحلیل. و این مسئله فنی است، نه اعتقادی. فرق است بین مسائل اعتقادیّه و فنیّه اعتقادیّه مسموعات تقلیدیّه است، اما مسائل عقلیه مؤید بپراهن قاطعه. لهذا فنا ثابت است که وجود کائنات عبارت از ترکیب است و فنا عبارت از تحلیل.

مادیون گویند مادام وجود کائنات از ترکیب است و انعدام از تحلیل، دیگر چه احتیاجی بخالق حیّ قدیر، چه که کائنات نامتناهی بصور نامتناهی ترکیب شود و از هر ترکیب کائنی موجود گردد. اما الهیون جواب دهند که ترکیب بر سه قسم است: یا ترکیب تصادفی است یا ترکیب الزامی است یا ترکیب ارادی. چهارم ندارد، زیرا ترکیب حصر در این سه قسم است. اگر بگوئیم این ترکیب تصادفی است واضح البطلان است چه که معلول بی علت نمی شود، لابد معلول علت دارد و این تصادفی واضح البطلان است و هر کس آن را ادراک می نماید. ترکیب ثانی الزامی است یعنی این ترکیب مقتضای ذاتی هر کائنی و لزوم ذاتی این عناصر است، مثل اینکه حرارت لزوم ذاتی آتش است و رطوبت لزوم ذاتی آب. پس اگر این ترکیب لزوم ذاتی باشد، دیگر انفکاک ندارد، چنانچه ممکن نیست حرارت از آتش و رطوبت از آب انفکاک یابد. مادام این ترکیب لزوم ذاتی است، این انفکاک ممکن نیست. پس اینهم نیست، چه اگر این ترکیب کائنات لزوم ذاتی بود، دیگر تحلیل نداشت، لهذا الزامی هم نیست. باقی چه ماند؟ ترکیب ارادی. یعنی این ترکیب کائنات و وجود اشیاء باراده حیّ قدیر است. این یکی از دلایل است. و چون این مسئله بسیار مهم است باید در آن فکر کنید و در میان خود مذاکره نمائید، زیرا هر چه بیشتر فکر کنید، بیشتر مطلع بر تفصیل می شوید. حمد کنید خدا را که قوه ای بشما عنایت فرموده که می توانید اینگونه مسائل را ادراک کنید.

